

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Nadine Sant Lia

B.A; LL.M (Kent); LL.D, Barrister at Law (England & Wales)

Kaz numru 290/2023

Il-Pulizija

(Spettur Shaun Friggieri

Spettur Keith Caruana)

vs.

Petrovic Bojan

Illum it-28 ta Novembru 2023

Il Qorti:

Rat illi tressqa Petrovic Bojan ta' 36 sena, imwield Pieta' nhar il-10 ta' Meju 1987 residenti gewwa 182, St Angelo, Flat 6, Triq San Filippu, Birzebbugia u detentur tal-karta tal-identita 0092812L.

1. Iffalsifikajt ċedula, polza, ordni, jew dokumenti oħra, illi meta jigu prezentati wieħed jista' jirċievi bihom hlas, jew jieħu l-kunsinna ta' oġġetti, jew jiġbor depożitu jew rahan minn ufficċju pubbliku, jew minn

bank jew stabbiliment pubbliku ieħor imwaqqaf jew magħruf b'xi att pubbliku tal-Gvern;

2. U aktar talli xjentement ghamilt użu minn waħda mill-karti ffalsifikati msemmijin fl-artikoli 166, 167 u 168 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. U aktar talli għamilt falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummerċjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi hloqt pattijiet, dispożizzjonijiet jew obbligi foloz jew ħelsien falz minn obbligi, jew billi ddaħħalt dawn il-pattijiet, dispożizzjonijiet, obbligi jew ħelsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu ġew iffurmati, inkella billi židt jew biddilt klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawk l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;
4. U aktar talli xjentement ghamilt użu minn att, kitba jew skrittura falza msemmija fl-artikoli 183 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
5. U aktar talli, għamel jew ta' dikjarazzjoni falza jew certifikat falz.
6. U aktar talli sabiex tikseb xi vantaġġ jew benefiċċju għalik innifsek jew għal haddieħor, f'xi dokument maħsub għal xi awtorità pubblika, xjentement għamilt dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew tajt tagħrif falz;
7. U aktar talli b'mezzi kontra l-liġi, jew billi għamilt użu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqdejt b'qerq ieħor, ingann, jew billi wrejt

haġa b'ohra sabiex iġġiegħel titwemmen l-eżistenza ta' intrapriżi foloz, jew ta' hila, setgħa fuq haddiehor, jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex tqanqal tama jew biża' dwar xi grajja kimerika, għamilt qligħ ta' aktar minn hamest elef euro (€5000) bi hsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u / jew xi entita u / jew entitajiet ohra;

8. U aktar talli bi hsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u / jew xi entita u / jew entitajiet ohra, għamilt qligħ iehor b'qerq ta' aktar minn hamest elef euro (€5000);

Il-Qorti hija gentilment mitluba sabiex f'kaz ta' sejbien ta' htija tikkundanna lill-akkużat għal hlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proċeduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat li meta sar l-ezami ta' l-imputata nhar it-13 ta' Lulju 2023, skont l-artikolu 392(2) tal-Kodici Kriminali, l-imputat iddikjara li kien hati u irregistrat ammissjoni inkondizzjonata għall-imputazzjonijiet dedotti kontrih, liema ammissjoni giet ikkonfermata mill-imputat wara li l-Qorti, a tenur ta' l-artikolu 392A(1) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, avzatu u wissietu solennement bil-konsegwenzi legali ta' dik l-ammissjoni u kkonceditlu zmien bizzejjed biex jerga' jikkonsulta ma' l-avukat ta' fiducja tieghu u jikkonsidra t-twegiba tieghu u, jekk ikun il-kaz, jerga' lura minnha.

Rat li l-imputat regghet tenna u kkonferma l-ammissjoni inkondizzjonata tieghu.¹

¹ Folio 9 ta' l-atti processwali

Rat li fid-dawl ta' l-ammissjoni tal-imputat il-Qorti m'ghandhiex alternattiva ghajr li ssibu hati tal-imputazzjonijiet kollha migjuba kontra tieghu u li a tenur ta' l-artikolu 392A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta din il-Qorti setghet tghaddi ghas-sentenza dwaru fil-konfront ta' l-imputat.

Rat id-dokumenti kollha pprezentati, u fliet l-atti kollha tal-kawza;

Semghet is-sottomissjonijiet dwar il-piena fl-udjenza ta' l-20 ta' Lulju 2023.

Rat l-atti kollha.

Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat

Fatti fil-qosor

Illi dan il-kaz irrizulta meta gie rraportat li l-imputat ikkometta diversi reati ghad-detriment tad-Dipartimenti tas-Servizzi Socjali.

Ikkunsidrat

Piena

Illi b'amissjoni ta' l-imputat ghall-imputazzjonijiet kollha migjuba fil-konfront tieghu waqt is-seduta tat-13 ta' Lulju 2023 din il-Qorti m'ghandhiex ghazla ohra ghajr li ssibu hati tar-reati addebitati lilu u ser tghaddi biex tippronunzja sentenza fil-konfront tieghu.

Madankollu ghall-finijiet ta' piena li ghandha tigi erogata minn din il-Qorti, tqis, b'zieda mac-cirkostanzi kollha tal-kaz, is-segwenti fatturi:

- Filwaqt li l-fedina penali ta' l-imputat ma hijiex netta ma jirrizultax li hemm sentenzi registrati relatati ma dawn il-akkuzi.²

² Folio 4 ta' l-atti processwali

- L-imputat irregistra ammissjoni fl-iktar stadju bikri li seta u qabel ma nbdew jinstemghu ebda provi. Qieset il-gurisprudenza ta' dawn il-Qrati w Qrati esteri dwar tnaqqis fil-piena meta l-hati jammetti l-htijiet tieghu fi stadju kmieni tal-process u b'hekk jiffranka hafna xoghol u spejjez inutli ghall-amministrazzjoni tal-gustizzja. Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghal-kaz **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi³, Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa⁴**, u **ARCHBOLD Sentencing Guidelines 2021⁵** u **BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE⁶**.

Ghaldaqstant stante li l-ammissjoni saret fl-iktar stadju bikri, l-imputat ghandu jibbenifika minn dan l-attenwanti.

- Il-Qorti tqis ukoll li l-ammissjoni saret minghajr ebda riservi.
- L-ammont ta' flus inkwistjoni li ghandhom jigu ritornati lil Dipartiment tas-Sigurta Socjali kien ta' dsatax il-elf, seba mija u disghin Euro (€19,790). Illi fil-mori tad-differimenti saru diversi pagamenti u l-ammont pendent sallum huwa ta' dsatax il-elf, sitt mija, wiehed u disghin Euro u dsatax il-centemzi (€19, 691.19).⁷ Illi jirrizulta wkoll li intlahaq ftehim bejn l-imputat u d-Dipartiment tas-Sigurta Socjali dwar pagamenti.
- Il-prosekuzzjoni tenniet li l-imputat kkoopera mal-pulizija tul l-investigazzjoni.
- Il-partijiet fis-sottomissjonijiet taghhom talbu lill-Qorti sabiex tikkunsidra piena alternattiva ghal dik karcerarja u tikkunsidra sentenza sospiza.

³ Qorti Kriminali deciza 24 ta' Frar 1997

⁴ Qorti tal-Appell Kriminali , [7.7.2002]

⁵ Thomson Reuteurs, S-29

⁶ Blackstone Press Limited – 2006 edition

⁷ Folio 13-14 ta' l-atti processwali

- Illi filwaqt li l-Qorti mhijiex bl-ebda mod marbuta ma' dawn is-sottomissjonijiet tara li din il-piena hija wahda legalment proponibbli u fil-parametri tal-ligi skond il-Kapitoli 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Madankollu l-Qorti qeda tieghu in konsiderazzjoni l-ammont ta' flus konsiderevoli involuti kif ukoll sentenzi diversi fejn inghata xoghol fil-komunita minflok sentenza sospiza.
- Il-Qorti tqis li b'dan ir-reat, l-imputat sfrutta dak kollu li tipprovdi socjeta organizzata lil dawk fil-bzonn. Illi ghalhekk il-Qorti tqis li rimedju adekwat ghandu ikun b'tali mod li l-imputat japprezza u jifhem u jaghti lura lis-socjeta.
- Illi l-artikolu 142(1) tal-Criminal Justice Act 2003 fl-Ingilterra jistabbilixxi hames principji li ghandhom jigu segwiti fl-imposizzjoni tal-piena u cioe', (a) *the punishment of offenders* (b) *the reduction of crime (including its reduction by deterrence)* (c) *the reform and rehabilitation of offenders* (d) *the protection of the public* (e) *the making of reparation by offenders to persons affected by their offence.*
- Illi minn dak li rat u ezaminat il-Qorti jirrizulta li din il-Qorti trid tara mhux biss l-aspett riformattiv ta' l-imputata izda trid ssib bilanc bejn il-gravita' tal-kaz u l-harsien u l-interessi tal-vittmi tar-reat u s-socjeta' in generali sabiex tara li dan ir-reat ma jergax jigi kommess kif ukoll taghti l-harsien mehtiega lil pubbliku u dan fid-dawl tac-cirkostanzi ta' kif sehha il-kaz.
- Il-Qorti wara li qiedet ic-cirkostanzi tal-kaz u s-sottomissjonijiet tal-partijiet ghalhekk tqis li l-piena karcerarja b'mod effettiv mhux ser ikun l-iktar piena idonea f'dan il-kaz u li piena li hija alternattiva ghall-inkarcerazzjoni irrenda iktar rizultat tenut kont il-fatt li l-Qorti trid hares lejn ir-riforma tal-persuna.

Decide

Ghaldaqstant il-Qorti wara li rat l-artikoli 18, 167, 169, 183, 184, 185, 188(1)(2), 308, 309, 310(1)(A) tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta issib lil Petrovic Bojan fuq ammissjoni tieghu stess, **hati** ta' l-imputazzjoniet kollha dedotta kontriha u b'applikazzjoni tal-artikolu 11 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta tpoggi lill-hati taht Ordni ta' Servizz fil-Komunita` ghall-mitejn siegha.

F'din l-Ordni ta' Servizz fil-Komunita` huwa mehtieg li l-hati jaghmel xoghol bla hlas jew xoghol bla hlas u tahrig, hekk kif rakkomandat mill-ufficjal tal-Probation u dan ghall-perijodu ta' **mitejn (200) siegha** kif qed jigi speçifikat fl-ordni. Ai termini tas-sub inciz (4) ta' l-Artikolu 11 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti qed tispjega lill-hati bi kliem li jiftiehem sew l-effett tal-ordni u li jekk il-hati jonqos li jikkonforma ruhhu maghha jew jaghmel xi reat iehor, il-hati ikun jista' jinghata sentenza ghar-reat originali. Il-hati qiegħed jiddikjara li jaqbel ma tali ordni. A tenur tas-sub inciz (5) ta' l-Artikolu 11 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti qed tordna li tinghata kopja ta' l-Ordni ta' Servizz fil-Komunita' lill-hati, lid-Direttur tal-Ufficju tal-Probation u Parole, lill-Ufficjal tas-Servizz tal-Komunita` assenjat ghall-kaz mid-Direttur u lill-agenziji u l-awtoritajiet responsabbli ghas-sorveljanza ta' l-Ordni tas-Servizz tal-Komunita`.

Il-Qorti wara li rat l-artikolu 15A(1) u 532A tal-Kodici Kriminali tordna lill-hatja thallas fi zmien sena wahda millum is-somma ta' dsatax il-elf, sitt mija u wiehed u disghin Euro u dsatax il-centemzi (€19,691.19) lid-Dipartiment tas-Sigurta Socjali fiz-zmien massimu skont il-ligi. Dan l-ordni għandu jikkostitwixxi titolu eżekuttiv għall-finijiet u l-effetti kollha tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

In vista tal-fatt li ma gewx mahtura esperti f' dan il-kaz, din il-Qorti tastjeni milli tieghu konjizzjoni ulterjuri tat-talba tal-prosekuzzjoni skont l-artikolu 533 tal-Kodici Kriminali.

Il-Qorti tordna li ai termini ta' l-artikolu 392A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta l-Avukat Generali jinghata access ghal kopja skenjata tal-atti, flimkien ma access ghal kopja skenjata tas-sentenza fi zmien sitt (6) ijiem tax-xoghol.

Moghtija illum nhar it-28 ta' Novembru 2023 fil-Qrati tal-Gustizzja, Valletta

Dr. Nadine Sant Lia

Magistrat

Oriana Deguara

Deputat Registratur